

Alsónémedi Polgármesteri Hivatala

2351 Alsónémedi, Fő út 66.

Tel: 29/337-101

alsonemedi@alsonemedi.hu, www.alsonemedi.hu

Szám: AN/ 126 - 159 /2026

ELŐTERJESZTÉS

Készült: A Képviselő-testület 2026. augusztus 26-i ülésére

Tárgy: Az 1848-49-es szabadságharc emlékműve

Előterjesztő: Dr. Tüske Zoltán polgármester

Ellenjegyezte: Nagy Ibolya jegyző

Tárgyalás: nyilvános ülés

☒

zárt ülés

☐

Elfogadás: egyszerű többség

☒

minősített többség

☐

Véleményezi:

Kulturális, Sport, Egészségügyi és Szociális Bizottság

☒

Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság

☒

Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság

☒

Tisztelt Képviselő-testület és Bizottsági tagok!

A Díszter megépítésére készülve úgy gondolom, hogy el kell indulnunk ismét a Díszteren elhelyezendő 48-as emlékmű elkészíttetése érdekében.

Mint arra mindenki emlékezhet, korábban készült két szobrászművész által megalkotott pályamű, ám ezek egyike sem nyerte el átütő erővel mindannyiunk tetszését. Időközben a Kossuth szobrot, mint pályaművet elkészítő, Rizmajer Róbert művész úrral tárgyaltunk ennek az emlékműnek a kinézetéről és felvetődött egy valóban nagyszabású, az 1848-49-es forradalomhoz és szabadságharchoz méltó emlékmű megalkotásának a lehetősége.

Ez az elképzelés egy megfelelő posztamensen (süttöi mészkőből faragott talapzat) elhelyezett élő nagyságú (kb. 2,7 méter) bronz huszár lovas szobor felállítása lenne. Mellékeljük a művész árajánlatát és rajzát a szobor kinézetével kapcsolatosan. Azért jutott eszünkbe a művész úrral a huszár megjelenítése, mivel az 1848-49 évi szabadságharc ikonikus fegyverneme volt a huszárság másrészt pedig Alsónémedi által kiállított 404 fő nemzetőrből 24 lovas nemzetőr volt.

Azt gondolom, ez az emlékmű valóban méltó lenne e nagyszerű, egész nemzetünket és Alsónémedit is a mai napig érintő esemény megjelenítésére. Ilyen emlékművet egy ilyen település, mint Alsónémedi történelme során csak ritkán állít és adott esetben ezek az emlékművek nemzedékeken, évszázadokon átívelően emlékeztetnek bennünket és majd az utánunk jövő nemzedékeket a magyarság történelmének e kiemelkedő eseményére és a némedi nemzetőrök emlékére. Gondoljunk legnagyobb szabású emlékművünkre, amely immáron több, mint 100 éve emlékeztet bennünket az I. világháborúban meghalt hőseinkre, vagy gondoljunk a II. világháborús ugyanilyen emlékművünkre.

Az emlékmű bekerülési költsége jelentős összegre rúg, ez vitathatatlan, de jelenleg önkormányzatunk anyagi helyzete ennek felállítását lehetővé teszi, és ahogy azt az előző bekezdésben írtam, nem magunknak, hanem az utókornak hagyjuk itt, hős elődeink dicső tetteinek emléket állító, nagyszabású művet. Úgy gondolom, hogy maga a történelmi esemény, és Alsónémedi is megérdemli a Szabadság térre felállított 48-as kopjafánk után ezt a szép emlékművet.

A szobrászművésszel történt megbeszélés alapján azért van szükség a szobor idei évi megrendelésére, hogy az anyag és öntési díj emelését elkerüljük, de a szobor így is csak jövő év végére, vagy 2028. év elejére készülhet el.

Mellékelten csatolom Dr. Lukovszki Marianna ügyvéd szakvéleményét, amely szerint ez az egyedi képzőművészeti alkotás a Kbt. 111.§ n) pontja alapján (mivel nem éri el az Európai Unió közbeszerzési értékhatárt, ami 85,5mFt) nem tartozik a Kbt. hatálya alá, így a művész ajánlata szerinti összegben megköthető a vonatkozó szerződés.

Határozati javaslat
.../2026. (VIII. 26.) önkormányzati határozat

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete - a Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság/2026. (VIII. 24.) sz., a Kulturális, Sport, Egészségügyi és Szociális Bizottság/2026. (VIII. 25.) sz., valamint a Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság...../2026. (VIII. 25.) sz. határozatait figyelembe véve – úgy dönt, hogy hozzájárul a Dísztéren elhelyezendő, az 1848-49. évi forradalomnak és szabadságharcnak, a némedi nemzetőröknek emléket állító huszár lovas szobor elkészíttetéséhez Rizmajer Róbert szobrászművész elképzelése és tervei alapján. Felhatalmazza a Polgármestert Rizmajer Róbert szobrászművésszel a vonatkozó művészeti szerződés megkötésére, egyidejűleg a beszerzés egyedi jellegére való tekintettel azt kiveszi a beszerzési szabályzat hatálya alól. A Képviselő-testület a 2026. évi költségvetésében biztosítja a 85.000.000 Ft + ÁFA összeget fedezetként.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Tüske Zoltán polgármester

Alsónémedi, 2026. augusztus 24.

dr. Tüske Zoltán
polgármester

Az előterjesztés törvényes!

Pénzügyileg ellenjegyzem!

Nagy Ibolya
jegyző

Pótiné Safranyik Anikó
pénzügyi vezető

Árajánlat

1848-49 forradalom és szabadságharc emlékművének elkészítése, Lovas huszár szobor

Alsónémedi

Árajánlat érvényessége: 2027.06.30

Kivitelező:

Remoarte'S Kft.

Cím: 2367 Újhartyán, József Attila utca 63.

Adószám: 25370953-2-13

Cégjegyzék szám: 13-09-177068

Oszlo	A tételek megnevezése (anyag+munkadíj)	Nettó ár Ft	Áfa Ft	Bruttó ár Ft
1	Huszár lovas szobor megalkotása (kb. 2,7 m)	42000000	11340000	53340000
2	Huszár lovas szobor bronzbaöntése	33000000	8910000	41910000
5	Süttői mészkő posztamens	7000000	1890000	8890000
7	Beton talapzat készítése	1000000	270000	1270000
8	Munkagép díjak (árokásó, darus kcr stb...)	1500000	405000	1905000
9	Szállítás	500000	135000	635000
Mindösszesen:		85000000	22950000	107950000
				kelt. 2026.06.01.

Rizmajer Róbert

Okl. szobrász-restaurátor művész

Diploma szám: I-73/2006

1848
1849

James M. Smith
James M. Smith

1848/49-es szabadságharc emlékműve

Tisztelt Képviselő-testület!

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy bemutathatom Önöknek a nemzeti vitézséget és helytállást szimbolizáló, lovas huszárt ábrázoló bronzszobor megalkotásának művészeti, műszaki és közösségi koncepcióját. Egy ilyen emlékmű felállítása Alsónémedin nem csupán mérnöki és szobrászati feladat, hanem a település identitását évtizedekre meghatározó kulturális beruházás is.

A szobor jelentősége Alsónémedi számára

Alsónémedi gazdag 1848/49-es örökséggel rendelkezik, így a magyar vitézséget, hűséget és a szabadságszeretetet jelképező huszár alakja közvetlen kapocs a helyi lakosok és a nemzeti történelem hősei között. A ló és lovasa, a huszár dinamikus tartása a jövőbe mutató lendületet, míg a robusztus, természetes mészkö szikla talapzat a szilárd alapot, a magyar földet és a megmaradást szimbolizálja. A szobor nemcsak a településközpont esztétikai értékét emeli, hanem méltó helyszínt teremt a helyi megemlékezéseknek – különösen március 15-i ünnepség –, erősítve a némedi öntudatot a Pest vármegyei régióban.

Művészeti előkészítés és az életnagyságú modell megformálása

A folyamat a koncepció papírra vetésével és a részletes grafikai rajzok elkészítésével kezdődik. A jóváhagyott rajzok alapján a végleges, életnagyságú agyagmodell megépítésébe kezdünk. Mivel a ló és a huszár súlya jelentős, első lépésként egy precízen méretezett belső acél vázszerkezetet (armatúrát) építünk fel. Erre hordjuk fel a több mázsányi agyagot, amelyből kidolgozom a részleteket: a huszár egyenruháját; a dolmányt és a mentét, a csákót, a szablyát, a ló feszülő izomzatát és a korhű lószerszámokat. A kész plasztikáról ezután szilikonból veszünk negatív formát.

A bronzöntés technológiája (viaszveszejtési eljárás)

A szobor klasszikus viaszveszejtési eljárással, több darabban öntve készül el:

1. Viaszmodell: A negatív formából elkészítjük a szobor üreges, néhány milliméter vastag viaszmását.
2. Beágyazás: A viaszformát öntő- és szellőzőcsatornákkal látjuk el, majd hőálló kerámiaanyaggal vonjuk be.
3. Kiegetés és öntés: A formából a viaszt kiegetjük, és a helyére 1000–1100 °C-os olvasztott bronzot öntünk.

Összeállítás, patinázás és telepítés

A kihűlt bronzelemeket hegesztéssel egyesítjük, a varratokat csiszolással tesszük láthatatlanná, majd a felületet vegyszerekkel és hővel patinázzuk a végleges árnyalat és az időjárásállóság eléréséhez. Ezzel párhuzamosan folyik a tömbös mészkő szikla kiválasztása és megmunkálása. A szobor belső vázát rozsdamentes acélcsapokkal rögzítjük a sziklához, szavatolva a műalkotás statikai biztonságát az elkövetkező évszázadokra.

Bízom benne, hogy ez az emlékmű Alsónémedi büszkeségévé válik, és generációkon át őrzi majd közös múltunk emlékét. Egy olyan maradandó alkotás, amely nap mint nap emlékeztet bennünket a gyökereinkre, a helyi közösség erejére és a hagyományaink tiszteletére.

Kelt.: Újhartyán, 2026.08.17.

Tisztelettel:.....

Rizmajer Róbert okl. szobrász- restaurátor művész

Dr. Lukovszki Marianna ügyvéd

1112 Budapest, Kánai út 3/A-B.KÜ36

telefon: +3620/482-9291;

e-mail: lukovszkidr@tutaimail.com, lukovszkidr@tutaimail.com

Eüsztv./Dáptv. (cégkapu) elérhetőség: #49155125

Az 1848-49-es szabadságharc emlékműve – Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata, mint ajánlatkérő

Ütv., Dáptv.szerint elektronikusan aláírt!

Kbt.111.§.n.pont szerinti eljárás

A beszerzés célja egy egyedi képzőművészeti alkotás mint kulturális jószág tulajdonjogának, valamint az alkotáshoz kapcsolódó, szerződésben meghatározott jogoknak a megszerzése. A beszerzési igény célja egy olyan egyedi képzőművészeti alkotás tulajdonjogának megszerzése, amely méltó módon állít emléket a szabadságharc helyi vonatkozásainak, a település történelmi szerepvállalásának és nemzeti hőseinek.

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata az 1848–49-es forradalom és szabadságharc helyi eseményeinek, a település történelmi szerepvállalásának, a 24 alsónémedi lovas nemzetőrnek, valamint a helyi hősöknek és mártíroknak emléket állító egyedi köztéri képzőművészeti alkotás tulajdonjogát kívánja megszerezni.

A beszerzés tárgya egy konkrét művészeti koncepció alapján egyedileg meghatározott és azonosítható köztéri műalkotás, amelynek központi eleme a lovas huszár alakja. A műalkotás részét képezi az alkotó által megtervezett, a szoborral művészeti és kompozíciós egységet alkotó talapzat is.

A beszerzés célja tehát egy egyedi képzőművészeti alkotás mint kulturális jószág tulajdonjogának, valamint az alkotáshoz kapcsolódó, szerződésben meghatározott jogoknak a megszerzése.

A műalkotás művészeti tartalmát, kompozícióját, megjelenését, anyaghasználatát és egyéb egyedi jellemzőit az alkotó művészeti koncepciója, látványtervei és műszaki dokumentációja határozza meg.

A Kbt. 111. § n) pontja kimondja, hogy nem kell alkalmazni a törvényt az uniós értékhatárt el nem érő beszerzésekre, amennyiben azok „kulturális javak körébe tartozó tárgyak vételére és a rájuk vonatkozó egyéb jogok megszerzésére [...] irányulnak”.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 7. § 17. pontja szerint kulturális javak a magyar nemzet történelmének, fejlődésének kiemelkedő jelentőségű, pótolhatatlan tárgyi és egyéb emlékei, valamint a képzőművészeti alkotások.

Dr. Lukovszki Marianna ügyvéd

1112 Budapest, Kánai út 3/A-B.KÜ36

telefon: +3620/482-9291;

e-mail: lukovszkidr_iroda@tutamail.com, lukovszkidr@tutamail.com

Eüsztv./Dáptv. (cégkapu) elérhetőség: #49155125

A Kötv. 5. §-a értelmében a kulturális örökség védelme közérdek, megvalósítása közreműködési jogosultságot és együttműködési kötelezettséget jelent az állami és önkormányzati szervek, a nemzetiségi szervezetek, az egyházi jogi személyek, a civil és gazdálkodó szervezetek, valamint az állampolgárok számára. A védelmet érdemlő értékek tudományos megalapozottságú kiválasztása, a kulturális örökségi elemek által megtestesített értékek széles körben való ismertetése, mindenki számára biztosítandó hozzáférhetőségük a védelem legáltalánosabb, legszélesebb körben érvényesíthető célja. Jelen beszerzési igény nem egy általános rendeltetésű tárgy megszerzésére, hanem egy meghatározott történelmi és helyi kulturális tartalmat hordozó egyedi képzőművészeti alkotás megszerzésére irányul.

A beszerzés tárgyát képező művészeti alkotás a helyi hősök és mártírok történelmi emlékezetét ápolja, így a nemzeti kulturális javak körébe tartozik. A szobor talapzata nem önálló építési célú létesítményként kerül beszerzésre, hanem a művész által megalkotott kompozíció szerves része; kialakítása, anyaga, mérete és arányrendszere a művészeti koncepció részét képezi. A szobor és a talapzat együttesen alkotja a megszerezni kívánt művészeti alkotást.

A fenti Kbt.111.§.n.pontjában foglalt rendelkezés alkalmazásának lényeges feltételei ennek megfelelően a jelenlegi információk alapján:

a beszerzés becsült értéke ne érje el az irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt;
a beszerzés tárgya kulturális javak körébe tartozó tárgy legyen;
a beszerzés e tárgy, illetve az ahhoz kapcsolódó jogok megszerzésére irányuljon.

A jelen beszerzés becsült értéke – a művész által adott indikatív ajánlat, illetve az ajánlatkérő becsültérték-számítása alapján – nem éri el az irányadó uniós értékhatárt.

A művészeti koncepció, a kompozíció, a megjelenítés módja és a mű lényeges művészi jellemzői az alkotó által meghatározottak. Az Önkormányzat nem általános szobrászati tervezési szolgáltatást kíván beszerezni, hanem a művész által kialakított művészeti koncepció alapján egyedileg azonosítható képzőművészeti alkotás tulajdonjogát kívánja megszerezni.

Az alkotás egyedi azonosíthatóságát különösen a művészeti koncepció, a látványtervek, a kompozíció meghatározása, az alkalmazott anyagok, a méretek, a talapzat kialakítása, valamint a rendelkezésre álló egyéb alkotói dokumentáció támasztja alá.

Dr. Lukovszki Marianna ügyvéd

1112 Budapest, Kánai út 3/A-B.KÜ36

telefon: +3620/482-9291;

e-mail: lukovszkidr_iroda@tutamail.com, lukovszkidr@tutamail.com

Eüsztv./Dáptv. (cégkapu) elérhetőség: #49155125

A szerződésnek ennek megfelelően pontosan meg kell határoznia a megszerzett műalkotást, a tulajdonjog átszállásának feltételeit, továbbá rendeznie kell a műalkotáshoz kapcsolódó szerzői és felhasználási jogokat.

A műalkotás mély helytörténeti gyökerekkel rendelkező köztéri emlékmű megalkotása. A történelmi hitelesség, a lovas huszár ábrázolásának művészeti részletei, az alkotói egyediség olyan szubjektív, esztétikai és szakmai elemek, amelyek indokoltá teszik a Kbt.111.§n.pontjának alkalmazásának lehetőségét. Az 1848/49-es szabadságharc alsónémedi eseményeinek, a 24 lovas nemzetőrnek és a helyi mártíroknak emléket állító köztéri szobor beszerzése – az uniós értékhatár alatti becsült értékre és a tárgy sajátos kulturális-művészeti, valamint helytörténeti jellegére tekintettel – teljesíti a Kbt. 111. § n) pontja szerinti feltételeket. Így a beszerzés megvalósítása során a Kbt. fenti szabályainak alkalmazása alátámasztható a rendelkezésre álló információk alapján.

Jelen jogi álláspont a készítésének időpontjában rendelkezésre álló információkon és dokumentumokon, különösen azon ténybeli előfeltevéseken alapul, hogy a beszerzési igény egy, az alkotó által már kialakított művészeti koncepció és elkészült tervek alapján egyedileg meghatározott és azonosítható képzőművészeti alkotás mint kulturális jószág tulajdonjogának és a hozzá kapcsolódó jogoknak a megszerzésére irányul; a jelen álláspontban foglalt következtetések kizárólag e tényállás fennállása esetén irányadóak.

Budapest, 2026.08.24.

DR. LUKOVSZKI MARIANNA EGYÉNI ÜGYVÉD
DR. LUKOVSZKI MARIANNA
ÜGYVÉD
2026-08-24 (UTC)
Elektronikusan aláírva

Flint Sign
Powered by
InfoCert